

Johannes Passion

J.S. Bach

Johannes Passion, BWV 245

Johann Sebastian Bach (1685 – 1750)

Uitvoerenden

Diane Verdoodt – sopraan

Liesbeth van der Loop – alt

Bart de Kegel – tenor (aria's)

Hans de Vries – bas (aria's)

Jeroen de Vaal – tenor (Evangelist)

Jelle Draijer – bas (Christus)

Joshua Keller – viola da gamba

Beitske Verheij – continuo cello

Aukje Broers – orgel

C.O.V. Soli Deo Gloria

Noordhollands Bach Orkest

Marcel Joosen – dirigent

Datum

Witte Donderdag 21 april 2011, aanvang 20.00 uur

Locatie

Oosterkerk te Hoorn

Dames en heren,

Wat zou de paastijd zijn zonder de Matthäus of de Johannes Passion?

Voor de leden van Soli Deo Gloria is deze band al vele jaren onverbreekelijk. Al 29 jaar aaneen om exact te zijn, en wel met de Johannes Passie. Voor 1982 stond deze Passie ook wel eens op het repertoire (van een oratoriumkoor dat vele jaren bestaat mag je dat ook minimaal verwachten), maar in 1983 werd besloten om hier een jaarlijkse traditie van te maken.

Nu lijkt het misschien wat saai om ieder jaar hetzelfde te zingen (afgezien van het najaarsconcert), maar niets is minder waar. Ieder jaar, zo half januari, als de repetities voor de Johannes weer beginnen, wordt er weer met evenveel enthousiasme gerepeteerd als de eerste keer. Het is een soort "thuiskomen" en het lijkt iedere keer nog weer meer voldoening te geven.

In de bezetting zijn veranderingen opgetreden.

Hieke Meppelink is vanavond verhinderd en haar plaats wordt ingenomen door **Diane Verdoodt**.

Verder bespeelt **Joshua Keller** in plaats van Takeshi Sudo de viola da gamba.

Ik wens u een "goede" avond in deze goede week.

Kees Molenaar
voorzitter

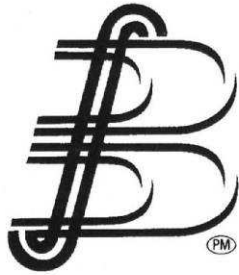
De Johannes Passion

Bach begon in 1723 zijn werk als cantor in Leipzig. Daardoor was hij onder andere verantwoordelijk voor de kerkmuziek in de beide hoofdkerken van de stad. Elke zondag moest een muziekwerk in de hoofdkerken uitgevoerd worden. Dat was orgelmuziek en een cantate. Die schreef Bach zelf of gebruikte materiaal van andere componisten. Van de muziek op kerkelijke hoogtijdagen werd meer verwacht. Dus in het jaar na zijn aantreden stond Bach ook voor de opgave een groot werk te componeren. Hij besloot een passie te componeren. Daarmee volgde hij een traditie die al in Leipzig bestond. In 1717 werd er al een passie uitgevoerd in Leipzig. En in 1721 werd door Telemann een passie in de Thomaskirche (de hoofdkerk van Leipzig) uitgevoerd.

Als men de Johannes Passion beluistert, moet men eigenlijk in het achterhoofd houden dat het gebruiksmuziek is: het werd gebruikt in een kerkdienst. Tussen de twee delen van de Johannes Passion (die toch samen bijna twee uren duren) werd er door de dominee in Leipzig een preek gehouden. Deze preek duurde meestal ongeveer een uur!

De *Johannes Passion* is voor het eerst uitgevoerd in de vespersdienst op Goede Vrijdag 1724 in de Nikolaikirche in Leipzig. In 1725 volgde een compleet veranderde versie. Er werden onder andere twee grote koraalbewerkingen in verwerkt. Eén daarvan was *O Mensch, beweine dein' Sünden groß*, die hij later gebruikte in de *Matthäus Passion*.

Een derde versie volgde enkele jaren na de voltooiing van de *Matthäus Passion*. In deze versie verwijderde Bach een aantal stukken, waarvan de tekst eigenlijk uit het evangelie van Matthäus kwam.

**Accountantskantoor
J.K. Bischoff
Registeraccountant**

**Spreekt de taal en begrijpt de
problemen van de ondernemers
in het midden- en kleinbedrijf!**

Naast accountancy-werkzaamheden verzorgen wij:

- fiscale aangiftes en advisering
- bedrijfsadministraties incl. automatisering
- loonadministratie en alles wat daarbij komt
- advisering beste rechtsvorm
- adviezen op financieel gebied

***Maak een afspraak voor vrijblijvend
oriënteringsgesprek***

Orionstraat 21-23, 1622 BR Hoorn
Tel.: 0229-240955/218390 fax: 0229-247931

De vierde versie kwam in 1739 tot stand, waarin Bach de structuur van de 1724 versie herstelde. Verder werden diverse wijzigingen aangebracht. Deze versie is echter nooit voltooid: Bach stopte na het tiende nummer. Interessant is een verhaal uit de biografie door Christoph Wolff hierover:

... Mogelijk brak Bach zijn werk af vanwege een onplezierige affaire in de lente van 1739, want de stadsklerk noteerde op 17 maart van dat jaar, precies tien dagen voor Goede Vrijdag:

"In opdracht van de nobele en uiterst wijze raad ben ik naar de heer Bach alhier gegaan en heb hem uitgelegd dat de muziek die hij van plan is uit te voeren op de komende Goede Vrijdag niet uitgevoerd mag worden totdat daarvoor toestemming is ontvangen. Daarop antwoordde hij: het was altijd zo gegaan; het kon hem niets schelen, omdat hij er toch niets voor kreeg en het was hem alleen maar tot last; hij zou de superintendent laten weten dat het hem verboden was; en als er bezwaar werd gemaakt vanwege de tekst, dan diende in aanmerking genomen te worden dat die al een aantal malen was uitgevoerd."

Dit incident, dat door de burgerlijke en niet door de kerkelijke autoriteiten werd veroorzaakt, was duidelijk een zaak van bestuurlijk toezicht. We weten niet of Bach uit kwaadheid de uitvoering van zijn eigen muziek annuleerde, en of hij op het laatste moment een ander werk uitvoerde, zoals Telemannns Brockes-Passion die hij omstreeks deze tijd moet hebben gedirigeerd.

De laatste versie van de *Johannes Passion* werd uitgevoerd in 1749, de een na laatste Goede Vrijdag die Bach zou meemaken. Deze versie lag dicht bij de 1724 versie, maar hij gebruikte meer musici voor deze uitvoering.

C.O.V. Soli Deo Gloria zingt deze laatste versie.

Volgende concert C.O.V. Soli Deo Gloria

Ons volgende concert is op zondag 20 november 2011 in de Oosterkerk te Hoorn.

Uitgevoerd wordt dan onder andere

John Rutter - Requiem

Leoš Janáček - Otče náš

Kijk voor meer informatie op www.solideogloria-hoorn.nl

Donateurschap, sponsoring of adverteren

U kunt C.O.V. Soli Deo Gloria steunen door donateur te worden.

Ook sponsoring is mogelijk. Er zijn verschillende sponsor-mogelijkheden en sponsorpakketten beschikbaar.

Adverteren in het ledenblad van Soli Deo Gloria of in het publicatiemateriaal voor het volgende concert behoort tevens tot de mogelijkheden.

Meer informatie kunt u aanvragen via info@solideogloria-hoorn.nl.

De volgende sponsors wensen u een prettig concert

PEUGEOT
MOTION & EMOTION

Van Zwiene Hoorn
De Marowijne 51
1689 AR Hoorn (Zwaag)

Telefoon: 0229-291930

VEENSTRA
piano's - vleugels

stemmen
occasions
revisie
inkoop
verhuur en taxatie

Toonzaal geopend op afspraak

Tweeboomlaan 36
1624 EE Hoorn
0229 - 219 278

OUDE KAARTEN & PRENTEN

A Kalf
topografie
Noord Holland
Kuiperkaartjes
Plattegronden
Provincie kaarten
Klederdracht

www.akalf.nl

GEMEENTE
Hoorn

Accountantskantoor Hoff

Accountancy, Administraties, Fiscale zaken en Bedrijfsadviezen

De Oude Veiling 12 • 1689 AA Zwaag • tel.: 0229-280090
www.accountantskantoorhoff.nl

INTERMARIS HOEKSTEEN

BRANDJES & VAN WESSEL

VERZEKERINGEN • PENSIOENEN • HYPOTHEKEN